

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по аграрни науки и ветеринарна медицина
за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма «Мелиорации (вкл. Почвена ерозия и борбата с нея)» в професионално направление 6.1 Растениевъдство от област на висше образование 6 Аграрни науки и ветеринарна медицина в Агрономическия факултет на Лесотехническият университет – гр. София

1. Хронология на процедурата:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по аграрни науки и ветеринарна медицина на 20.07.2017 г. (Протокол №08) по искане на висшето училище (вх. №460/04.07.2017 г.). **Банков превод: 14.09.2017 г.**

На заседание, проведено на 13.09.2018 г. (Протокол №14), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на утвърдената с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 15.02.2018 г. (Протокол №03) експертна група в състав:

1. **Доц. д-р Бойко Иванов Колев – Югозападен университет «Неофит Рилски» – гр. Благоевград**
2. **Доц. д-р Росица Асенова Меранзова – Аграрен университет – гр. Пловдив**
3. **Габриела Миткова Антонова – докторант в ИЗК «Марица» към ССА**

Наблюдаващ процедурата от ПКАНВМ : Проф. д-сн Невена Богацевска

Експертната група извърши проверка на оценяваната институция в периода от 17 - 18 април 2018 г.

При предходната акредитация на докторската програма Постоянната комисия по аграрни науки и ветеринарна медицина е дала оценка «много добра» със срок на валидност шест години. Дадени са следните препоръки: 1. Да продължи оборудването на научните лаборатории с нова съвременна аналитична апаратура, включително и със средства от научни проекти на наши и международни програми. Препоръката се изпълнява; 2. Да се усъвършенства материално-техническата база в учебно опитното-поле с цел подобряване на условията за провеждане на съвременни изследвания. Препоръката се изпълнява.

2. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

¹Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма“:

Подготовката на високо квалифицирани специалисти с ОНС „Доктор“ в сферата на поливното земеделие, които могат да се реализират в различни държавни и обществени структури, съответства на мисията, целите и задачите на целия образователен процес в ЛТУ. Приемът и обучението на докторантите се провежда съгласно ясно установени норми и правила. Осъществява се тясна взаимовръзка между научните изследвания и обучението по докторската програма.

Обучението по докторска програма „Мелиорации (вкл. Почвена ерозия и борбата с нея) е в синхрон и с Интегрираната система за управление на качеството и информационната сигурност, сертифицирана по международните стандарти ISO 9001:2008 и ISO/IEC 27001:2005. През акредитационния период са осъществени 2 вътрешни одита.

За осигуряване на академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на неетично поведение, плагиатство и др., в ЛТУ е утвърден Етичен кодекс. Създадена е Етична комисия, в която участва задължително студент или докторант.

Няма констатирани процедурни нарушения при приема, обучението и защитата и при двамата докторанти по „Мелиорации“ в катедра „Земеделие и хербология“.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни“:

Докторската програма по „Мелиорации (вкл. Почвена ерозия и борбата с нея)“ е разработена съгласно целите и задачите на образователен процес в ЛТУ и АФ при спазване на всички закони и подзаконови изисквания.

В учебната документация е открояна спецификата на докторската програма. При нейното изготвяне, утвърждаване и актуализиране е регламентирано задължителното участие на един докторант и представител на бизнеса. От катедра „Земеделие и хербология“ в изготвянето на учебната документация по докторска програма „Мелиорации (вкл. Почвена ерозия и борбата с нея)“ са участвали и двете докторантки.

Учебната документация по докторската програма включва индивидуален учебен план и методичен план, който конкретизира основните задачи на изследването и очакваните резултати.

Обучение по докторската програма се заявява съобразно необходимостта и практическата му приложимост на базата на сравнителни проучвания по дадената проблематика в национален и световен аспект и на базата на потенциалните работни места за специалисти със същата или сходна квалификация.

Съвместимостта на докторска програма „Мелиорации (вкл. Почвена ерозия и борбата с нея)“ с тези в АУ-Пловдив и ИПАЗР „Н. Пушкиров“ – СА, София, в т.ч. внедрената система за трансфер на кредити, открива добра възможност на докторантите за осъществяване на мобилности. През акредитационния период докторантите не са осъществили такава в смисъл на обучение, но са имали втори научен ръководител от Аграрен университет – Пловдив

Периодично се прилага мониторинг на състоянието на документацията. Докладите от мониторинга и вътрешните одити позволяват да се получи ясна информация за необходимостта от актуализация на документите по докторската програма.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд“:

Мотивацията на докторантите е свързана с ясно разписаните правила на целия процес по стартиране, развитие и завършване на докторантската програма, което е предпоставка за успешната защита на дисертацията.

Обучението на докторантите по „Мелиорации (вкл. Почвена ерозия и борбата с нея)“ се провежда чрез съвременни индивидуални и колективни форми при контрол от научния ръководител, съобразяване с индивидуалния план и съблюдаване на законовите изисквания за обучение на докторанти. Индивидуалният план се разработва съвместно с научния ръководител.

Докторантите изпълняват всички основни дейности по разработване на дисертационния си труд и докладват пред обучаващото звено за резултатите от изследователската си дейност. Това позволява да се следят пряко резултатите от учебния и научноизследователския процес и при необходимост да се вземат мерки за своевременно подпомагане.

Методите за оценяване постиженията на докторантите и атестирането има са ясно дефинирани в Правилника за развитие на академичния състав в ЛТУ и публично оповестени. База за оценка на напредъка в научната и експерименталната дейност на докторанта е изпълнението на утвърдените учебни планове.

Разглеждането на жалби от докторантите е възложено на Вътрешна етична комисия. През атестационния период не са постъпили жалби и сигнали от докторантите по научна специалност „Мелиорации (вкл. Почвена ерозия и борбата с нея)“.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация“

Приемът на докторанти по докторска програма „Мелиорации (вкл. Почвена ерозия и борбата с нея)“ се извършва при спазване на законовите изисквания и вътрешните документи. През акредитирания период по докторската програма са обявени конкурси. **Обучавани са двама докторанти – в самостоятелна и в редовна форма на обучение, които са защитили успешно дисертации си.**

Докторантите участват в научноизследователска дейност в ЛТУ и АФ. Осигурени са възможности за мобилност на докторантите, в т.ч. периоди на обучение в други ВУ или научни организации. Единият докторант провежда своите изследвания в базата на АУ – Пловдив.

В ЛТУ функционира система, включваща сектор Академичен състав и Деканатите на факултетите, която администрира и регистрира хода на докторантурите. В Деканата на АФ се съхраняват досиетата на докторантите.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/: „Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията“:

От хабилитираните преподаватели в катедрата, един е с научна специалност „Мелиорации“ (вкл. Почвена ерозия и борбата с нея), останалите са с компетенции. В обучението на докторанти може да участва и хабилитиран преподавател (пенсионер) по научната специалност. Преподавателите с компетенции имат значителен практически

опит и могат да съдействат активно при разработка на докторски дисертации в областта на напояването, където често е нужен интегриран подход при интердисциплинарност на научния проблем.

Хабилитираният преподавател има общо 39 научни публикации, пет цитирания в национални и международни списания с импакт фактор и 9 цитирания в реферирани списания, сборници и дисертационни трудове. Общо преподавателите обезпечавщи обучението по докторската програма от катедрата са публикували 124 научни статии, 2 учебни помагала и 2 ръководства, имат 84 цитирания и 35 участията в научни форуми за периода.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности“:

АФ разполага с материално-техническа база (аудитории, кабинети, лаборатории и др.), необходима за провеждане на научно-изследователска работа на докторантите по докторска програма “Мелиорации (вкл. почвена ерозия и борбата с нея)“.

В Учебно-опитното поле „Враждебна“ е налице необходимото оборудване и са създадени условия за опитна дейност.

Достъпът на докторантите до съвременни научни издания и бази данни се осигурява чрез структурите на Центъра за университетско информационно обслужване.: Университетски информационни системи; Мрежи и комуникации; Мултимедиен център; Издателска къща; Библиотека.

Средствата за финансиране на научноизследователската и публикационна дейност се осигуряват чрез целевото финансиране на докторантурата и чрез участие в проекти. Участието на докторантите в изследователската дейност е регламентирано в действащите нормативни документи.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите“:

Информацията за дейността по разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството на обучение по докторската програма, се обезпечават основно чрез провежданите вътрешни и външни одити, както и чрез периодичните отчети и самооценка на докторантите. Информацията за развитието и успеваемостта на докторантите се събира при отчитането на отделните етапи от тяхното обучение, при тримесечните отчети за изпълнение на индивидуалния учебен план в катедрата, а на годишните отчети се прави анализ на тяхното развитие и се дава атестационна оценка.

Информацията за кариерното развитие на завършилите докторанти се събира и се пази в деканата.

С цел осигуряване на публичност и информираност на заинтересованите страни и обществеността, на интернет-сайта на Университета се публикуват докладите от проведените вътрешни одити.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти“:

На докторантите по програмата се предоставя възможност за публикуване на резултати от научноизследователската им дейност в издания на Университета, национални и международни научни списания, както и за участие в научни форуми. АФ има сключени 6 споразумения с чуждестранни и 3 споразумения с български научни организации за участие в различни програми за академичен обмен в страната и чужбина: Еразъм, Леонардо да Винчи, Обучение през целия живот и др., но докторантите по програма „Мелиорации (вкл. Почвена ерозия и борбата с нея)“ не са участвали.

През акредитирания период няма участие на докторантите в международни научни форуми у нас и в чужбина.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии“:

Актуализацията на докторската програма е съобразена с развитието и усъвършенстването на методологията при научните изследвания, както и с нуждите на съвременното земеделие. Актуализацията започва на ниво Катедра, където предложението за усъвършенстване на програмата се подготвя от водещите в научната специалност преподаватели. Обсъдените промени в докторската програма се представят пред ФС и след приемането им се утвърждават от Ректора. При актуализациите на програмите се вземат предвид всички препоръки, направени от одитиращи органи, потребителите на кадрите, мнението на обучаваните по докторската програма.

Процедурите, свързани с дейностите по повишаване на ефективността на докторантските програми са предписани в СОПКОАС.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми“:

Разработената и внедрена през 2014 г. Интегрирана система за управление на качеството и информационната сигурност, включваща Система за управление на качеството, сертифицирана по международните стандарти ISO 9001:2008 и ISO/IEC 27001:2005, позволява на Лесотехническият университет да се придържа стриктно към изпълнението на принципите заложи в „Стандарти и насоки за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование“ (ESG), както по отношение на вътрешното осигуряване на качеството, така и по отношение на външното осигуряване.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **13.09.2018 г. (Протокол №14)**, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на докторски програми по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти“, Постоянната комисия взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на докторска програма «Мелиорации (вкл. Почвена

ерозия и борбата с нея)» в професионално направление 6.1 Растениевъдство от област на висше образование 6 Аграрни науки и ветеринарна медицина в Агрономическия факултет на Лесотехническият университет – гр. София на основание обща оценка 8,53 (осем цяло и петдесет и три стотни).

2. Срокът на валидност на акредитацията е ПЕТ ГОДИНИ в съответствие с чл. 79, ал. 4 от Закона за висшето образование.

Постоянната комисия формулира следните **препоръки:**

1. Да продължи модернизацията на експерименталния участък за провеждане на изследвания по докторска програма «Мелиорации» на УОС «Враждебна».

Срок: Постоянен с ежегодно отчитане

2. Да се увеличи броя на хабилитираните преподаватели подготвящи докторантите по научната специалност.

Срок: Постоянен с

ежегодно отчитане

3. Да се повиши участието на докторантите в програмите за международен обмен, както и в международни научни форуми у нас и в чужбина.

Срок:

Постоянен с ежегодно отчитане

4. Да се предприемат действия за привличане на докторанти.

Срок: Постоянен с

ежегодно отчитане

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: съществено съответствие.

Председател на ПКАНВМ:

**(проф. дн Тодор
Кертиков)**